

Diari portantveu de l'Esquerra Republicana de Catalunya a les comarques tarragonines

El llac Lemán

Suïssa fa una extraordinària importació d'idillis, però mai els crea. Suïssa és el país de la lluna de mel, però mai el país del noviatge romàntic. Els recent casats van a Suïssa i senten allí la primera desillusió junt a la tranquil·la bellesa del llac Lemán, que ha conegut els sospirs de totes les races, els petons de totes les boques i les promeses que s'han fet en tots els idiomes. No obstant, per a enamorar-se és indispensable fer-ho en una altra nació que no sigui Suïssa. Suïssa és el país que té més ben organitzada la indústria de la lluna de mel, però la indústria de la lluna de mel, com tota indústria, és transformació de les matèries primes. El noviatge s'incuba en altres climes que no són helvètics, encara que després acabi refugiant-se entre les muntanyes alpines, a la Suïssa de tarja postal, els paisatges de la qual tenen una clara bellesa, accessible a les imaginacions més simplistes. A Suïssa van els recent casats, els tuberculosos i els membres de la Societat de Nacions. Tot el lirisme decadent i empal·lidit amb el qual els suïssos han muntat la indústria de l'idilli, la de l'oxigen i la de la pau. S'importa el lirisme, es manufactura i se'l transforma en aquest sucós mantant instal·lat en el "comptoir" dels hotels, les factures dels quals tenen també les dimensions extraordinàries del llac Lemán i el deixen a hom tan absort com l'alçària del Montblanc. Junt als llacs suïssos, a les muntanyes alpines i als hotels helvètics s'incubà per primera vegada la idea del divorci, i si les parelles de recent casats es parrupen en aquell país és per respecte al paisatge i un poc per a resarcir-se d'alguna manera de l'exploació organitzada per la indústria hostalera, que cobra factures d'enamorat.

Però heus ací que l'expríncep d'Astúries s'ha enamorat a Suïssa i es disposa a contraure matrimoni un d'aquests dies. El major dels Borbons trenca una tradició ben arrelada i incorre en l'originalitat d'enamorar-se a Suïssa, el país menys líric del món, tal vegada perquè el destí històric l'ha empenyut a viure del lirisme internacional. Una última entrevista

tinguda entre Borbó pare i Borbó fill, en la qual s'intentava frustrar la boda, ha resultat ineficax. Per a que l'ex-príncep d'Astúries pogués haver-se doblat a les raons d'estirp i a les conveniències de respectar el paper d'hereder a una corona precisava que l'entrevista s'hagués celebrat en altre lloc. A la desolació de la "meseta" castellana, per exemple. A les ombrívols perspectives d'El Escorial. A Suïssa qualsevol es creu en el deure de retre tribut al paisatge i posar els ulls en blanc, la faç en èxtasi, les mans tremoloses amb la nerviosa crispació de la carícia. No és romanticisme, sinó entrega a l'inexorable. El turista que arriba a Suïssa sense tuberculosi, sense un projecte per aconseguir el desarmament i sense una dona al braç, acaba vençut per qualsevol d'aquestes tres suggestions.

Quines repercussions tindrà la decisió de l'ex-príncep d'Astúries en la política espanyola? Per de prompte, l'ex-príncep es va a casar —o s'ha casat ja aquestes hores— amb més comoditat que si el seu matrimoni hagués estat gestionat per les Ambaixades. Arrosegant-se un poc, per causa de la seva malaltia, el més gran dels Borbons sentirà una terrible repugnància pels enllaços de sang reial. Al que ell deu la seva vida li deu també la seva malaltia. Almenys durant la lluna de mel l'ex-príncep sentirà gratitud vers la República espanyola. Després, a mesura que la lluna de mel es vagi extingint, tal vegada es vagi sentint monàrquic novament, però el fenomen és el mateix que estan experimentant molts republicans espanyols. Els monàrquics espanyols estan abocats a un plet legitimista, com el del segle passat, i dintre d'uns anys van a fruir de diversos candidats al tron, circumstància que posarà un xic de gaubança a la causa monàrquica. Una altra cosa hauria estat si els ex-prínceps i les ex-prínceeses haguessin pensat en Hollywood en lloc d'enamorar-se junt al llac Lemán. Qui podrà resistir la suggestió lírica del llac Lemán sense estendre els seus braços per a unir-los a uns altres, encara que el capellà engegui la seva cadena inexorable? A Espanya l'amor té

Remarques eutrapèliques

Si és broma...

Segueixes, lector, la vista de la causa pels successos del 10 d'agost? No? Tens, dones, un gust digne de tota lloa. No és gaire educador, certament, llegir les declaracions dels processats, tots ells homes d'honor, de dignitat i d'una màxima gallardia.

"Tío, yo no he sido!"—exclamen unànimament els processats.

El més culpable, si hem de creure'ls, intentava, només, engrossir una manifestació pacífica.

Amb armes i a les quatre de la matinada!

A l'hora de la fresca.

O de la "frescura".

Si no educa, alligona

La vista d'aquesta causa si no educa, alligona.

Els incidents que provoquen els defensors, la burda trama de la brillant—brillant, pels uniformes—comèdia, aquella declamació melodramàtica, aquella gatzara insuportable, ens diu ben clar el respecte que la gent anomenada d'ordre tenen per la per ells sacrosanta institució de la Justícia humana.

L'histerisme monàrquic va esdevenint escola d'anarquisme.

Una remarca aliena

De "El Socialista":

"LA GRAN PIRUETA.—Confesemos que las órdenes religiosas, en punto a la enseñanza, son insustituibles. Como que han venido a mejorar la pedagogia de aquel pobre maestro que enloqueció en la escuela, y ante las censuras que provocaba su conducta, puesto en un empaquetament més ombríu, tal vegada perquè a Espanya no tenim llacs per a fer-nos l'amor d'una manera grata i amable. Des del punt de vista sentimental, Espanya és un país que no ofereix grans facilitats per a l'idilli. Ni té llacs per a que les parelles s'extasiïn amb tota delicadesa, ni és tampoc una selva per a que les parelles s'uneixin amb tota comoditat. L'únic llac Lemán que hi ha a Espanya per als idillis és el del Congrés. El nostre Lemán parlamentari és molt més interessant que el pintoresc Lemán suís perquè mai és paisatge de lluna de mel.

ños menores y los faldones recogidos, se subió en un pupitre y, dando tres zapatetas en el aire, como hizo Don Quijote al comenzar su penitencia de Sierra Morena, les dijo después a sus alumnos: "¿Que no enseño, eh? ¡A ver quién, por menos dinero, enseña más que yo!" Aquel maestro era un demente presumido: hay quien enseña más. Hace unos días hubimos de comentar el caso de un canónigo de Plasencia, sometido a proceso por corrupción de menores; hoy nos llega la información, que en otro sitio publicamos, de que la policía de Reus ha descubierto abusos deshonestos que en el colegio de San Pedro Apóstol cometían los frailes con sus educandos. Y eso que son "el clero regular". Menos que regular nos parece a nosotros la "faena". Interviene el Juzgado. Quien no interviene es "El Debate". Este, sordo a tales noticias, sigue preconizando lo insustituible de la enseñanza religiosa. Y, desde su punto de vista, tiene razón. ¡A ver quién, por menos dinero, enseña más!"

Una altra d'encàrrec

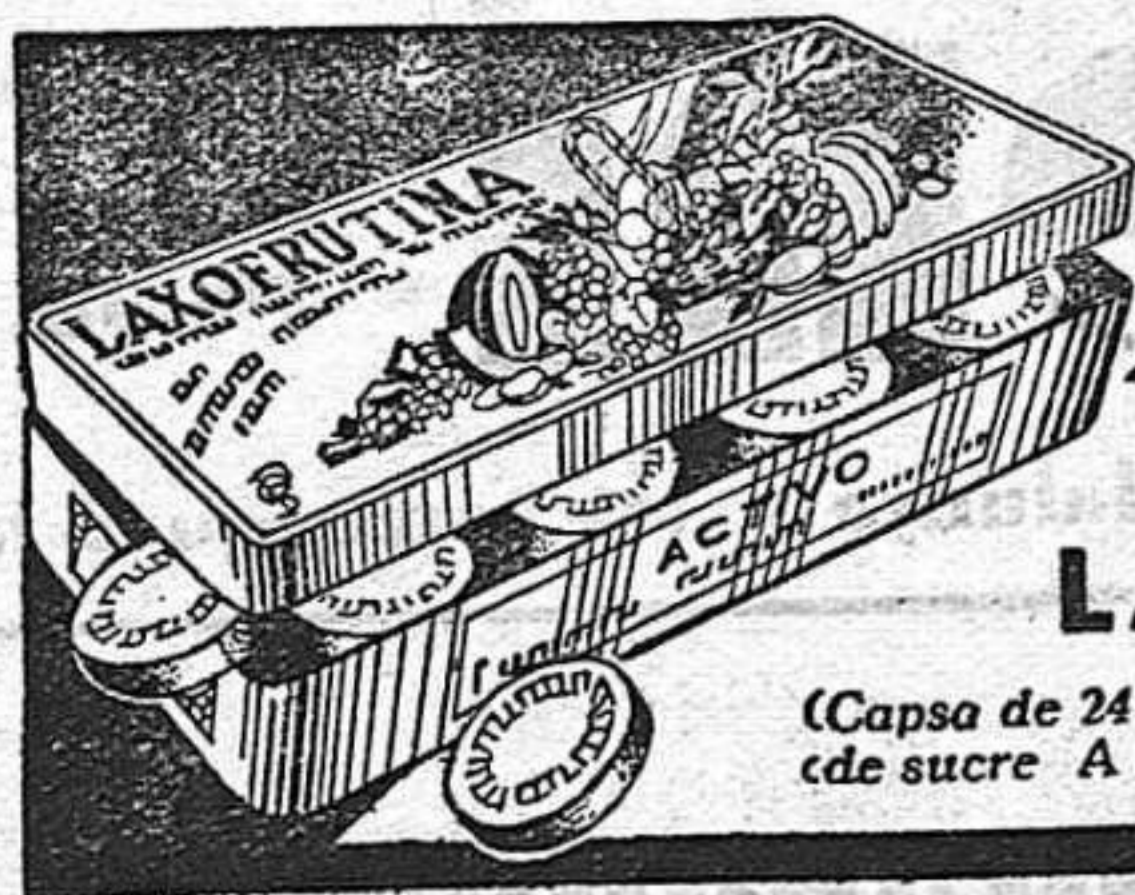
Per encàrrec dels nostres fraternals amics de la Joventut d'Esquerra "Estat Català" hem de replicar al diari d'Acció Catalana que ha oïd trets engegats als voltants de Poblet, que és molt estrany que amb aquest bé de Déu d'orelles no hagin sentit el que ha passat als "padres", essent molt més gros i havent mogut més soroll que allò altre que tan preocupa a "Les Circumstàncies".

Es que al vell diari republicà d'ençà que té per lema Liberalisme, Democràcia, República i "Justícia Social" no el preocupen aquestes petites coses locals, o els amos no els en deixen parlar?

EUTRAPÈLIC

Comissió Assessora d'Assistència Social de Catalunya

Han estat designats per a formar la Comissió Assessora d'Assistència Social de Catalunya els senyors M. Corachan, Francesc Moragues, Josep Miret, J. A. Güell i López, F. Ribes Soberano, Pompeu Pasqual, Francesc Viadiu i Antoni Andreu Abelló.

ESTRENYIMENT

La curació està ací. El laxant lleminadura.
Compri avui mateix una capsa

LAXOFRUTINA del Dr. ORNOSA

(Capsa de 24 pastilles Ptes 2'50 També en capsetes de 2 pastilles i en sobres
de sucre A totes les Farmàcies d'Espanya Laboratori ORNOSA - Reus

Fustes Abelló

Pi i Margall, 4

REUS

Magatzems LA FLECA

PERFUMERIA : : BISUTERIA
QUINCALLA : : JUGUETS
DIPOSIT A. G. P.

PAPERS DE TOTES CLASSES I MANIPULATS

CARRER ALEUS, 1 - TELÈFON 566

REUS

Manuel Palmada

Raval alt Jesús, 35.-Telèfon 86

Avisa als seus clients que dintre pocs dies deixarà de regalar les ja famoses SUMADORES per estar acabant el fort Stok que per dit motiu va comprar

Josep Andreu Abelló

ADVOCAT

dels Col·legis de Reus i de Tarragona.

Estudi: Sant Joan, 7, entresol.
Telèfon 63 B.

REUS

Banc Urquijo Català

AGENCIA DE REUS

Negociem els cupons de venciment corrent el líquid dels quals ens sigui conegut.

OPERACIONS DE BORSA
DESCOMpte DE CUPONS
DIPOSIT DE VALORS

Banc Urquijo Català

J. Sentís i Nogués

ADVOCAT

Despatx: Carrer Llovera, 19 en tresol. Telèfon 46 B.

En les epidèmies dels pores hi contribueixen de manera essencial les despulles adulterades.

Exigiu les despulles pures de blat que expendeix en sacs precintats
Tarragona Industrial S. A.
Llovera, 48.

A l'Exposició

visiteu l'estand de

URALITA

Radioients

Volen tenir el vostre aparell en condicions, evitar avaries, sorolls i paràsits? ESTUDI RADIO, servit per personal de Telègrafs, vos ho remeiarà.

Carrer de Rosich, 5 — REUS

Tintoreria "La Ràpida"

Senyora: La higiene li recomana aquesta casa que li entregará els encàrrecs al dia. Dola en 4 hores
Carrer Jesús, 19. - Tel. 486-X

Sucre de Maduixes PURGANT IDEAL

Pere Bustamente Reyes

METGE ODONTÒLEG

Participa a la seva clientela i al públic en general el trasllat de la seva Clínica Dental a la plaça de Prim, 6, 2.on.

MERCERIA
SALES
Carrer Major

Noticiari

Foment Nacionalista Republicà

SECRETARIAT POLITIC

Es fa avinent a tots aquells amics que hagin de consultar amb el Secretariat polític que aquest continuarà instal·lat en el local d'hivern de Foment Nacionalista Republicà, l'entrada al qual haurà de fer-se, però, per la impremta Foment, carrer Galió, de 2 a 4 de la tarda i de 10 a 12 al local d'estiu.

Visita al Pantà de Riudecanyes

Dimarts a la tarda visitaren el Pantà de Riudecanyes el Conseller de Treball i Obres públiques de la Generalitat, Sr. Casals, i el director general d'Obres Hidràuliques, Sr. Delgado, acompanyats del Delegat dels Serveis Hidràulics del Pirineu Oriental Sr. Rivera, Enginyer Director, Sr. Mariño, Enginyer encarregat de la zona Francolí-Riudecanyes Sr. Carrera i Secretari de la Delegació Sr. Montserrat.

Al Pantà esperaven als visitants el Comissari de la Generalitat senyor Cavaller, l'Enginyer de la Comissaria Sr. Ferrer, amb el President de la Junta d'Obres del Pantà Sr. Miró i vocals senyor Cavaller, Magrinyà i Caselles, President a l'enans del Sindicat d'Irrigació i Secretari de la Junta senyor Aguadé. Els quals acompanyaren en la visita als hostes il·lustres i els explicaren la importància del Pantà per a la comarca nostra en la qual tanta riquesa s'hi pot crear tenint aigua en abundor. El Conseller de Treball i Obres públiques de la Generalitat i el Director general d'Obres Hidràuliques es feren càrrec de la gran necessitat de procedir a la realització, sense ajornaments de cap mena, de la portada d'aigües del Cirrana, obra a la qual indubtablement podrà procedir-se ben prompte al seu començ.

Després de la visita es cursaren telegrams al President de la Generalitat i Ministre d'Obres públiques.

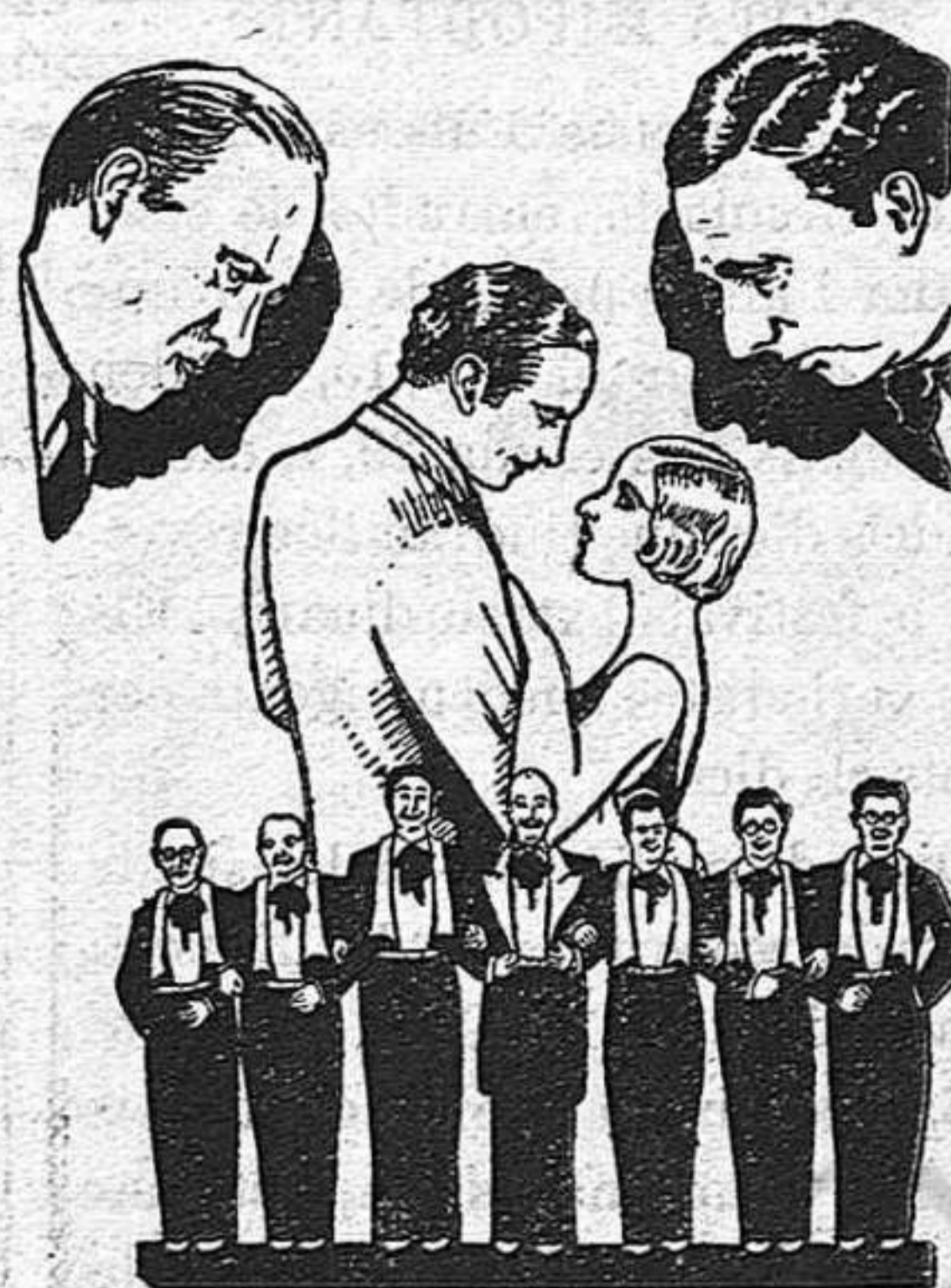
El President de la Junta d'Obres convidà a sopar als visitants que marxaren seguidament després, a Madrid el Director general d'Obres Hidràuliques i a Barcelona els altres.

SALA REUS - Programa per avui nit UN ESDEVENIMENT!

El film de les grans ovacions, de la gràcia, de la simpatia, el que assoleix una espontània ovació el final de cada representació. Diàleg, música i cant.

Escenes directes en català PURAMENT NACIONAL

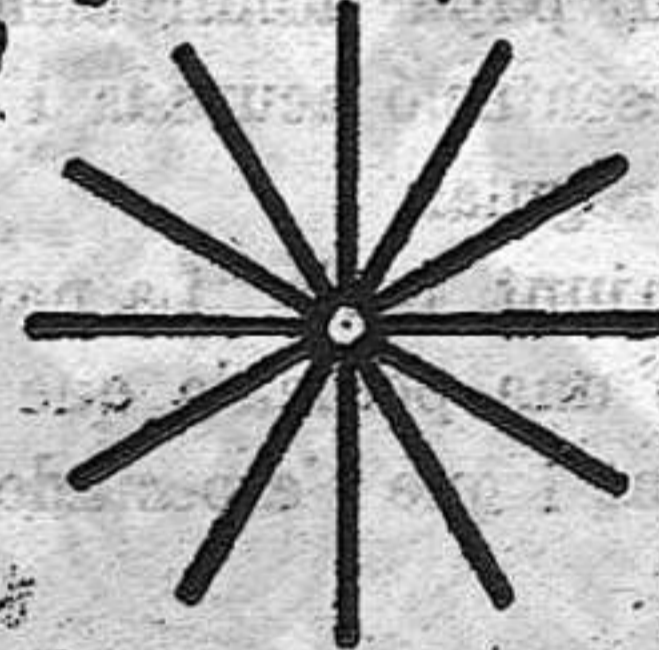
MERCEDES

Exit clamorós dels populars artistes Josep Santpere, Rafael Arcos, Carmen Aubert, Hèctor Morel i Jaume Planas amb els seus discos vivents. Pocs són els aficionats al cinema que no vulguin veure, quan menys, dues vegades aquest film

*** La Lliga Sardanista de Catalunya celebrarà diumenge vinent a Manresa l'assemblea anual. La sessió plenària tindrà lloc a l'Ajuntament, presidida per l'alcalde i personalitats sardanistes. El Foment de la Sardana de Manresa ha organitzat amb aquest motiu diversos actes.

Te mal de cap?
Provi en cada ull per separat quines son les ratlles mes negres d'aquesta es-trella

si en veu unes de mes negres que les altres, vostè te astigmatisme. Facis graduar la vista i amb unes bones ulleres evitara el mal de cap.

Visitin's
SALAS optic
Antiga "CRUZ ROJA"
Monterols 3

*** Ans d'anit foren robats els aparadors exteriors de la casa Figueres, situada al carrer d'Àngel Guimerà, de Tarragona. La guàrdia municipal nocturna en donar-se compte de la presència de tres individus sospitosos, començà llur persecució per la Rambla i pogué detenir-los en arribar al carrer del Port. Es diuen Miquel González, Emili Herrero i Pere Díez, els dos primers de Santander i el tercer de Somorrostro. Els foren ocupats tots els objectes robats.

*** A l'Escorxador públic ahir s'hi sacrificaren 24 moltons amb un pes total de 345'600 quilos, 2 anyells amb 25'600, 9 vedelles amb 1.218, 9 lletons i bestiar cabrum amb 33'400 i 9 pores amb 528.

Hortet a la Roda

Per a llogar. Dotat d'aigua. 18 ptes al mes.

Raó: Camí Salou, 17, 2.on. Reus.

*** A la nota dels auxilis i serveis prestats per l'Institut de Puericultura durant el mes de març, hi figuren 9 nens ingressats; al mes d'abril 20, i al de maig altres 20.

Pere Cavallé i Pi

Ex-alumne intern i ex-metge de guàrdia, per oposició, de Toco-Ginecologia, de l'Hospital Clínic de Barcelona.

PARTS I MALALTIES DE LA DONA

Consulta: de 10 a 12 matí i de 3 a 6 tarda

Raval Sant Jaume, 50, entresol-Tel. 9 X REUS

*** El governador senyor Freixes ha publicat una circular ordenant siguin issades en les escoles públiques la bandera nacional i la catalana, tant els dies festius com els dies laborables.

Llibreria Nacional i Estrangera

Tots els llibres en tots els idiomes
Ofertim un servei de vendes a terminis
Raval Santa Anna, 20, REUS - Telèfon 419 R.

*** Per ordre del Ministre de la Governació han estat posats en llibertat tots els presos que estaven a la presó provincial amb caràcter de presos governatius.

*** Ans d'ahir, a la sortida de l'estació d'Hospitalet, el tren correu de València topà amb un de mereaderies, quedant fora de la via tres vagons d'aquest i resultant ferides, encara que lleus, unes vuit persones.

L'ESCUT DE REUS

SASTRERIA I GÈNERES DE PUNT

Rebudes les novetats

de la temporada.

Trajos bona qualitat a 125 pessetes

Extens assortit en gèneres de

punt a preus econòmics.

Monterols, 4 i 6 REUS

*** Ans d'ahir a la nit es presentaren tres individus, pistola en mà, al polvorí que la Contracta de les Obres del Port de Refugi, de Cambrils, té establert prop d'aquella localitat.

Els lladrucs dels gossos posaren sobre avís als guardians del polvorí, els quals, sortint a la descoberta, donaren el crit als tres individus de referència, els quals respongueren a trets.

Com que els guardians del polvorí no tenen armes, es veieren precisats a fer-se escàpols, abandonant la dinamita que guardaven.

Forns de pa a Barcelona i a fora

veritables ocasions. Tinc encàrrec vendre de 1.000 fins a 20.000 duros. Tots a prova. Miquel Terrasa, corredor farines, carrer Angels, 6, entresol, Barcelona.

*** Recent encara l'èxit assolit amb l'actuació de la companyia d'Irene López Heredia, "Amics del Teatre" es complauen en anunciar per als dies 27 i 28 del corrent l'actuació de la prestigiosa formació artística de Josefina Diaz Colado que si cap superarà en èxit a les últimes sessions.

Els adherits a "Amics del Teatre" estan, doncs, altra vegada d'enhorabona.

DINTRE POC

GEL CRISTALLS

en blocs de 25 quilos
especialitat de la fàbrica de gel
"LA SUIZA"
de Josep Ornos Soler.

*** El pròxim diumenge a les vuit de la vetlla tindran lloc en el Centre de Lectura unes demostracions pràctiques de pirogravat a càrrec de la senyora Ramona Planas, l'artista que amb els seus treballs exposats al saló d'exposicions de la nostra primera entitat cultural està cridant diàriament l'atenció del nostre públic.

*** La Unió Ciclista Reus està organitzant una interessant cursa ciclista per al dia 29 del corrent, Festa Major de la nostra ciutat.

Compta ja la dita entitat amb importants premis en objectes per a ciclistes, d'art i metàl·lic, a més de la copa de la Generalitat de Catalunya.

En una propera edició publicarem el circuit i llista de premis.

Jaume Roig i Padró

MEDICINA GENERAL I DE LA INFÀNCIA

Visita de 4 a 6.

Major, 3, pral. — Telèfon 339.

*** Els quilòmetres 40 al 42 de la carretera de Tortosa a Gandesa han estat reparats.

*** L'Ajuntament de Tarragona ha subvencionat amb 500 pesetes la Cooperativa de Cases barates La Collectiva i amb 500 més les festes de la Falla.

Acadèmia de Música d'Adela Vendrell

Professora amb títol oficial de

SOLFEIG :: PIANO :: CANT

Curset d'istiu:

Juliol, Agost i Setembre

Lliçons bi-setmanals

Raval baix Jesús, 29, 2. on

REUS

*** Diumenge tingué lloc a la Font Nerola la concentració de Jovenuts d'Esquerra Estat Català, amb assistència dels Consellers de la Generalitat, senyors Gassol i Dencàs, els diputats Cunillera, Farreres Duran, Puig i Ferrater i molts afiliats dels pobles del Camp.

Al matí es feren proves atlètiques i altres entreteniments i després de dinar, dins a Poblet es celebrà un acte en el que parlaren Patí Sans, Antoni Soto, F. Farreres Duran, J. Puig i Ferrater, Dencàs i Gassol, essent tots molt aplaudits.

Acabat l'acte s'emprengué el retorn a cada localitat en mig de gran entusiasme.

Enric Darnell Martí

ADVOCAT

ha traslladat el seu despatx el carrer Major, 3, 1. r. Tel. 339

*** Ha arribat a la nostra Redacció el nombre de juny de la revista mensual "Agricultura i Ramaderia".

El sumari és, com de costum, força interessant.

Exposicions d'Aplicacions de l'Electricitat a l'Agricultura i Fruits de la Terra, de Reus

NOTA IMPORTANT

Tots els carnets d'abonament, de lliure circulació, entrades de comprador i altres passis de favor que varen caducar el dia 15, queden prorrogats fins el dia 29, a excepció dels dies que tindran lloc revetlles o festivals extraordinaris. Els dels periodistes queden vigents per a tots els dies.

Divendres, dia 23.—A les sis de la tarda reobertura de les Exposicions. Nit, a les 10, Gran Revetlla.

Ball continu a la pista del tennis per les renomades orquestrines "Jardí", de Barcelona, i "Subi", de Reus.

*** Xavier Blanch, veí de Cap-sanes, ha denunciat a la guàrdia civil de Vilaseca que, trobant-se sopant a la casa del seu sogre es presentà de sobte el seu cunyat, Antoni Roger, i l'amenaçà de mort. Va poder fugir a temps i avisar la guàrdia civil.

AFICIONATS A LA FOTOGRAFIA

La CASA MARTRA, Raval alt de Jesús, 42, tots els mesos us farà donatiu de la Revista de Fotografia que edita la important casa AGFA. Us serà de gran utilitat pels consells que hi trobareu per tal de millorar els vostres treballs.

Per adquirir la dita Revista precisa només que sigueu clients d'aquesta casa, que us la trametrà a domicili si abans li doneu la vostra adreça.

Pel·lícules i accessoris de totes classes. Preus mòdics.

La casa més antiga d'aquestes comarques dedicada a la venda d'articles fotogràfics.

*** Aquesta nit la Banda Municipal donarà el primer concert de la temporada al Passeig de Mata.

Olis de les millors marques a preus limitats

AUTO-RECANVIS

Sant Joan, 19 Tel. 202 R

*** Ahir arribà a Barcelona el príncep Bibesco, ministre de Rumania a Espanya, a l'objecte d'inaugurar la nova línia de vaixells entre el port de Constanza i el de Barcelona, per la moto-nau "Alba Julia".

Il·luminacions extraordinàries.

Dia 25.—Tarda: Gran festival infantil i sardanes per la "Cobla Catalunya".

Nit: Ball per una renomada orquestrina.

Dia 28.—Gran Revetlla de Sant Pere.—Nit, a les deu: Ball continu per una Banda i l'orquestrina "Mickey".

Dia 29.—Tarda, de 7 a 9: Concert per una renomada orquestrina.

Nit: Clausura de les Exposicions.—Gran castell de focs d'artifici. Gran Ball, per la Banda del Regiment núm. 18 de Tarragona.

CINEMA

Les estrenes del diumenge darrer

SALA REUS.—"La nave del odio"

Intèrprets principals: Lloyd Hughes, Dorothy Sebastià i Charles Middleton.

Aquesta pel·lícula de la casa "Vengerof Film", és d'un argument un xic fort. El dramatisme de les seves escenes arriba, en algunes, a impressionar a l'espectador.

Els principals intèrprets representen llur paper admirablement.

La presentació acurada i la fotografia regular.

En conjunt, però, "La nave del odio", és una pel·lícula que es fa interessant i que l'espectador veu amb gust.

Dick

SALO KURSAAL.—"Soy un fugitivo". — Intèrpret principal: Paul Muni.—Producció: Warner Bros.

Un film emotiu de gran fons social, d'una realitat pasmosa i amb justícia proclamat en plebiscit com el millor film de l'any.

Dins el caire social del film, únicament podríem aparellar-hi la pel·lícula "El Camino de la Vida".

Un innocent sofrint els rigors d'una justícia inexorable, en els presidis de Geòrgia. Un ésser humà purgant una falta que no ha comès, sota el fuet i entre grillets.

Heus ací el que és, a grans trets, aquest film, extret d'un fet real, escrit per la mateixa víctima.

*** "Hola, Bombero".—Intèrpret principal: Joe C. Brown.

Una comedieta gairebé esportiva.

Força acceptable per a passar l'estona. Joe E. Brown obté una encertada actuació en el "rol" principal. La fotografia bona i la presentació excellent.

***

"Caballero por un día". — Intèrprets principals: Douglas Fairbanks (fill) i Joan Blondell.

La trama força bonica i la majoria de vegades interessantíssima. Fairbanks palesa les seves dots. Brown, en el paper d'enamorada, està força bé. La fotografia bona, igual que la presentació.

JOMIBAT

Generalitat de Catalunya COMISSARIA DE TARRAGONA

El Comissari senyor Pere Cavaller, resolgué ans d'ahir els següents assumptes que li foren sotmesos per Secretaria:

DEPARTAMENT D'OBRES PÚBLIQUES

Informe a una petició de l'Alcaldia de Vilaplana dirigida a la Generalitat de Catalunya referent a la construcció del camí veïnal de Vilaplana a Alforja.

Idem a una instància de l'Alcaldia d'Amposta dirigida al Sr. Conseller de Treball i Obres públiques sollicitant una subvenció per a la execució d'un regatge asfàltic als carrers de la població que serveixen per enllaçar diferents carreteres.

Proposta i projecte de regatge asfàltic apart de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera.

Permisos per a realitzar obres que afecten a les zones de les vies d'aquesta Comissaria.

Proposta de devolució de fiances als contractistes de les obres de construcció dels camins veïnals de Pallaresos a Perafort i de Capafons a Montreal.

DEPARTAMENT DE SANITAT I ASSISTENCIA SOCIAL

Malalts ingresats a l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla des del dia 13 de l'actual.

Informe proposant que les estades en l'Institut Pere Mata que causi Llorenç Mateu de Bràfim siguin a càrrec de l'Assistència social.

Altres proposant que les estades que causin i hagin causat a l'Hospital Civil de Reus diferents malalts, siguin a càrrec de l'Assistència Social.

DEPARTAMENT DE RAMADERIA

Presentació de diferents comptes pel senyor Cap de la Secció.

D'ENSENYAMENT

Després de l'aprovació de la llei de Confessions i Congregacions Religioses

A En J. M. Guix i Sugranyes

Després d'haver llegit la vostra "Dolorosa de carn i óssos" publicada al "Diari de Reus" del dia 21 de maig, em féu l'efecte que havia llegit un conte de Folch i Torres, o que havia escoltat una rondalla d'aquelles que ens conta la mare quan som petits; ni més ni menys, un conte que fins potser arriba a commoure allò d'aquella mare afligida del camp, però no arriba a convèncer. Si ho escrivíreu a tall de novella, per a ensenyar-nos les vostres dots literàries, deixeu que us dongui la meua més coral felicitació; però si volíeu donar en aquest article un retrat de la realitat, deixeu-me també que us digui que aquesta realitat la deformàreu completament, o més clar: no sabeu ni enteneu un borrall de tot el que escrivíreu.

L'article 43 de la Constitució, és cert, obliga als pares a educar i instruir els seus fills, però poden aquests ensenyar el que els plagui, encara que el que ensenyin no sigui veritat? Si el senyor Guix estés enterat un xic més dels problemes de psicologia, veuria que l'infant, té una personalitat, que no deu estar lligada a sectarismes de cap mena.

El pare té el dret d'educar els seus fills, però no el té d'ensenyar-los el que a ell li plagui; aquest és l'esperit de l'article 43, que vós ahudiu en el vostre article com un escarni a la llibertat. Seria escarni a aquesta llibertat si el Govern hagués permès, que a l'infant poguéssim educar-lo a la manera que ens semblés. Però senyor meu, nosaltres entenem la llibertat d'altra manera.

I com a mostra ben evident de la llibertat de l'article 43, és l'article 21 de la llei de Confessions i Congregacions religioses, que exclou l'ensenyament religiós; però no solament el catòlic, senyor Guix, sinó el budhista, el brahmanic, etcètera, tot el que en diem ensenyament religiós.

Ensenyar a l'infant per un sectarisme determinat, és voler coaccionar-lo i fer que s'eduqui a la manera que volem nosaltres i que pensi a la manera que volen els al-

tres, i no que s'eduqui i pensi de la manera que vol ell.

Jo no sé què dir-vos més, com a contestació a allò que dieu de la "befa a la llibertat d'ensenyament". Crec que a un home com vós, fóra vergonyós donar-li una explicació de l'esperit de la llei de Confessions i Congregacions religioses. Llegiu-la altra volta que potser l'entenguéreu malament.

Quan escrivíreu aquest article, quiscuna pena devia passar-vos o quiscun sentiment d'odi devia niar en el vostre pensament. Féu memòria d'aquell paràgraf que dieu: "se la condemna a la tortura d'haver de portar els seus fills, ànima de la seva ànima i carn de la seva carn a l'escola de l'odi, indici del crim i de la immoralitat". Reflexioneu aquestes paraules i dieu-me si les trobeu justes o les empleàreu per acabar d'arrodonir millor el vostre article.

Vós teniu una idea de l'escola única i laica, completament errònia, puix no vull creure jo que als vostres lectors els escriviu coses que no pensen.

L'escola laica, és veritat, roba el sentiment diví, il·lusori, absurd, anti-científic; però, en canvi, dona el sentiment humà, sensat, natural i positiu. Nosaltres volem desterrar aquella escola que forma tants Quixots en busca de molins de vent i tants Sanxos en busca d'isles Bاراتaries.

La nostra escola, senyor Guix, aparta les ombres i l'engany i deix el cos i la veritat. No és aquella escola que deieu vós "de l'odi, indici del crim i de la immoralitat", que no tingui por aquella "mare afligida", que la nostra escola ensenya a respectar els pares, a ésser bons fills, a ésser en el dia de demà bons esposos i bons ciutadans, i que pensi que nosaltres, també tenim fills i germanets i que no voldrem pas que s'eduquin a una escola tan mal orientada com és la que diu el senyor Guix.

I per acabar, em fa pena donar-vos un consell, però quan es combat una idea, per aquests camins tan baixos i denigrants, és que se'n sap ben poc d'ella i en aquests ca-

Educació cívica

Un dels principals problemes pedagògics que planteja l'educació dels sentiments, és el de l'educació cívica i patriòtica.

El sentiment d'amor a la pàtria és d'una complexitat extraordinària. El patriotisme no és, o no deu ésser, un sentiment cec, que accepta com a bo el que és dolent, i que elogia el que solament és vituperable; és un sentiment tranquil i intens que sap distingir perfectament el que convé a aquest ésser moral, que en diem pàtria; el que contribueix al seu progrés i benestar, i el que és rêmora i pot ésser causa de misèria i dolor.

El sentiment de pàtria és produït d'una evolució que, començant per l'amor a la família, l'estimació a la terra natal i a la regió, culmina en el simpàtic sentiment que uneix en íntims llaços a homes nascuts a grans distàncies, però aproximats espiritualment per aquest llaç moral denominat patriotisme.

El culte als grans homes és un dels factors que contribueixen a l'edificació patriòtica del nen. Comptem deia que s'hauria de dedicar cada dia de l'any a un gran home, ja que d'aquesta manera, les consciències heroïques del passat fossin guies i mestres de les del present.

Un calendari escolar en el que a cada un dels homes de la nostra terra se li dediqués un record, llegint els seus escrits (els que estessin a l'alcanc de la intel·ligència infantil), explicant els seus actes, descobriments, etc., etc. seria l'element indiscutible de l'educació moral i patriòtica, puix que no hi ha res que sedueixi tant com l'exemple, pròxim o llunyà.

L'educació cívica, necessària sempre, es fa indispensable en una democràcia. Bonic és el poder que té el poble d'elegir a les persones més capacitades per a portar al país als seus més alts destins; però si el poble no s'educa convenientment per a portar a cap aquesta elevada missió, el seu poder
sos val més no parlar-ne que in-córrer en atacs tan indignes com féu vós.

I. FONTANA

solament es teòric, puix en la pràctica, el detenten oligarquies de colors diferents, el denominador comú de les quals és la manca d'ideal, i sostingudes ordinàriament per una força illegal que és coneguda pel nom de caciquisme.

La formació de la consciència ciutadana, no és, de cap manera, la intromissió de l'escola en banderies polítiques; seria un error funest portar a l'escola el que més divideix i separa als homes, això mai; la labor de l'escola és de preparació per a l'avenir; aquestes batalles dels homes d'avui no interessin de moment als homes de demà. En canvi, mitjançant l'ensenyança de Dret, explicada en forma concreta i a l'alcanc dels nens, els mestres realitzaran una de les seves missions més elevades; preparar un bon exemple de ciutadans per a les properes generacions.

J. CAMPRUBÍ I PENA

República Infantil de Treballadors

A FOMENT del 26 d'abril va aparèixer el començament d'aquest article, junt amb una part de la Constitució de la República escolar de Llansà. Per a no fer aquest treball massa extensiu em limitaré a exposar aquells punts més importants i que puguin donar una mostra ben evident del que representa aquesta Constitució.

Art. cinquè.—Els ciutadans de la República Infantil aprendran i usaran les llengües catalana i castellana, de conformitat amb les disposicions dictades per la República Espanyola. Previ permís de la Superioritat, podran aprendre també la llengua internacional Esperanto, la qual els permetrà de relacionar-se amb els petits ciutadans dels països estrangers, establint-hi lligams de cordial amistat.

L'Escola

Art. 6.è L'Escola és la casa dels nens, l'estatge de pau que aplega els nois perquè puguin desenvolupar-se convenientment. A l'Escola es prepara el deixeble per a la vida que, segons les seves forces i la llei evolutiva del progrés, hau-

(Segueix a la pàgina 8.º)

HORARI DE TRENS

DE REUS A BARCELONA (Per Vilanova)

	Lleug.	Luxe	Expr.	Lleug.	Corr.	Mixte	Ràpid
Sortida de Reus	6'43	7'30	12'51	13'15	15'39	17'11	21'14
Arrib. Barcelona, baixador	8'43	9'11	14'31	15'25	18'14	20'20	23'05
Arrib. Barcelona, estació	9'04	9'22	14'42	15'36	18'25	20'31	23'16

DE BARCELONA A REUS (Per Vilanova)

	Mixte	Ràpid	Corr.	Lleug.	Expr.	Lleug.	Luxe
Sortida Barcelona, estació	5'48	8'28	9'—	14'—	14'48	18'48	19'58
Sortida Barcelona, baixador	6'—	8'40	9'12	14'13	15'—	19'—	20'10
Arribada a Reus	9'13	10'24	12'19	16'22	16'39	21'07	21'51

DE REUS I FALSET A MORA

	Merc.	Ràpid	Corr.	Expr.	Merc.	Lleug.	Luxe
Sortida de Reus	6'50	10'28	12'49	16'42	17'55	21'10	21'54
Sortida de Falset	8'45	11'07	13'46	17'20	19'11	21'58	—
Arribada a Mora	9'30	11'30	14'15	17'43	19'52	22'25	22'54

DE MORA I FALSET A REUS

	Lleug.	Luxe	Merc.	Expr.	Corr.	Merc.	Ràpid
Sortida de Mora	5'17	6'18	7'42	11'42	13'48	15'52	20'—
Sortida de Falset	5'59	—	8'51	12'17	14'38	17'42	20'39
Arribada a Reus	6'40	7'27	9'57	12'48	15'25	18'59	21'10

DE REUS A TARRAGONA

	Tram.	Lleug.	Tram.	Corr.	Tram.	Mixte
Sortida	7'50	10'05	15'45	18'—	21'35	22'45
Arribada	8'15	10'30	16'10	18'25	22'—	23'10

DE TARRAGONA A REUS

	Corr.	Tram.	Tram.	Lleug.	Mixte	Tram.
Sortida	7'45	9'40	12'—	16'15	20'25	21'05
Arribada	8'10	10'04	12'25	16'40	20'48	21'30

DE REUS A LLEIDA

	Corr.	Lleug.	Mixte
Sortida	8'25	16'50	21'13
Arribada	11'20	19'55	0'15

DE LLEIDA A REUS

	Lleug.	Corr.	Mixte
Sortida	7'15	15'—	19'20
Arribada	9'53	17'50	22'20

DE REUS A SALOU

Sortides:	8'—	11'15	15'—	17'50
		extra, festius:	10'—	

DE SALOU A REUS

Sortides:	8'55	12'30	16'—	18'—
		extra, festius:	10'35	19'—
		en substitució del de les 18'—		

DE SALOU A TORTOSA

	Corr.	Mixte	Expr.	Tram.
Sortides	1'10	8'47	12'01	21'20

DE TORTOSA A SALOU

	Corr.	Tram.	Expr.	Expr.	Mixte
Arr.	5'05	8'46	12'25	15'51	20'05

RECADERS

ASCO: Jaume Ribes, Plaça Prim, Llimpiabotes. — BARCELONA: Rosend Mas, Julià Nogués, 14; Lluís Mateu, Llovera, 14; Antoni Serrat, Llovera, 36; Josep Solé, Raval alt de Jesús, 41 bis; Agència Baró, Sant Joan, 2. — CASP I FAIO: Joan Martorell, Cervantes, 71 (Campanaret). — FALSET: Frederic Llorenç, Plaça de Prim, Llimpiabotes. — FLIX: Joaquim Franc, Santa Teresa, 31. — LLEIDA: Josep M. Lari, Casals, 8; J. Martorell, Llovera, 36; Manuel Ra baseall, Plaça Prim, Llimpiabotes. —

MARSA: Francesc Sancho, Llovera, 36. — MONTBLANC: F. Baldrich, Raval alt Jesús, 41 bis; Ramon Sabaté, Llovera, 36. — MORA: Joan Costa, Plaça Prim, Llimpiabotes; J. Vaqué, Julià Nogués, 14. — TARRAGONA: Francesc Canyagueral, Llovera, 36; Pau Llauredó, Llovera, 14; Pere Llauredó, Raval alt Jesús, 41 bis. — ULLDEMOLINS: Pere Puigallí, Plaça de Prim, Llimpiabotes. — VALLS: Joan Prats, Donotea, 13. — Josep Badia, Plaça de Prim, Llimpiabotes.

¡Un verdadero placer...!

Fijese que contentos, que satisfechos están estos chiquillos. Tienen la cara radiante de alegría. Cansados de sus juegos se han sentado a reposar, y sus padres, felices, contemplan sin temor alguno como beben ansiosamente unas botellas de Orange-CRUSH hasta terminarias. Después de esto, están de nuevo listos para continuar sus juegos y sus alegres carreras. Toda madre cuidadosa de sus hijos solo debe permitir que beban Orange-CRUSH.

Pídala siempre por su nombre:

Orange-CRUSH

y acéptela solamente en su botella original patentada.

Desconfie de las imitaciones.

Orange-CRUSH

Tambien hay Lemon-Crush

Garantida la seva puresa per
FABRICA MARCH de REUS

Impremta FOMENT

Impresions econòmiques

Composició mecànica

Galió, 26 i Puvill Oriol, 33 - Tel. núm. 2 - REUS

ENOFOSFORINA SERRA

Insubstituïble en les **convalescències**

Neurastènia, Esgotament i Debilitat general

Una frase

que és un

axioma

Vesteixi's a

Magatzems EL SOL

i coneixerà la

millor **Sastreria**

MAGATZEMS EL SOL

SASTRERIA :-: CONFECCIONS :-: GORRISTERIA :-: CAMISERIA :-: MORLES
Raval Santa Anna, 23 al 27 - Tel. 547 R - REUS

Vi selecte de la Conca del Gaià

Si voleu beure vi pur, tal com surt del Celler del Sindicat Agrícola de Vilarodona, demaneu-lo als següents establiments: **MAGI MARTÍ**, Llovera, 53; **H. MARINE**, P. Prim, 1; **COLMA-DO MADICO**, C. Monterols; **DROGUERIA PINYOL**, P. República, Tel. 112; **JOAQUIM SUGRANYES**, Pi i Margall, 3; **S. SORONELLAS**, P. Hèrcules; **EMILI CAPDEVILA**, Sant Pancràs; **CENTRE NATURA**, R. A. Jesús, que us el serviran en garrafes de 4 i 8 litres prescintades pel Sindicat, i al preu de 55 cèntims litre.

Banc de Reus de Descomptes i Préstecs

FUNDAT EN 1862

Comptes corrents en pessetes i en moneda estrangera amb abonament d'interessos

Caixa d'Estalvis a la vista i a l'interès del 3 $\frac{1}{2}$ per 100 l'any

Girs sobre la península i sobre qualsevol altre país

Compra-venda de valors

Cambra cuirassada amb departaments de caixes per a lloguer

Paguem els cupons de venciment corrent

ANTIGA CASA PADRENY-Confiteria

CARRER SOL I ORTEGA 15 - TELEFON NUM. 102 - REUS

PANELLETS i MASSAPANS DE GEMA

Premiats amb Diploma d'Honor, Medalla d'Or i Creu en l'Exposició de Liège (Bèlgica) 1926

Diploma de Gran Premi, Medalla d'Or i Creu en l'Exposició de Roma 1926-27

República Infantil de Treballadors

(Segueix de la pàgina 5)

rà de viure a l'esdevenidor. A l'Escola el noi aprèn a practicar el culte a la veritat, al bé, a la justícia i a la bellesa.

Art. 7.è L'Escola impulsa el deixeble a créixer la seva iniciativa i a fer bon ús de la llibertat, considerant que quan serà gran haurà de resoldre les coses pel seu compte, ço que no sabia pas fer si abans no hagués estat educat en la llibertat basada en la disciplina.

Art. 8.è L'Escola difon l'esperit de fraternitat humana per mitjà de lliçons adequades i establint l'intercanvi de correspondència amb escoles de diferents països.

Art. 9.è L'Escola orienta i ajuda el deixeble en el seu desenvolupament, tot preparant una nova era de la Humanitat en la qual desaparegui l'esperit guerrerista i tots els homes s'estimin com a germans i cooperadors d'un mateix ideal de perfecció humana.

El Mestre

Art. 10. El mestre és el cap de l'escola. Els seus deixebles li deuen obediència i veneració.

Art. 11. El mestre, a l'escola, fa de pare dels seus alumnes ajudant-los en el desenvolupament de llurs facultats i fent-los aptes per a la lluita per l'existència.

Art. 12. El mestre respecta la vida del noi i vetlla per la salut i el desenrotllament orgànic dels seus deixebles, per tal de fer d'ells homes forts, coratjosos i optimistes.

Art. 13. El mestre conrea l'esperit del noi, vigoritzant les seves facultats per a la vida del pensament i facilitant-li l'adquisició d'aquells coneixements i experiències que la vida reclama.

Art. 14. El mestre conrea els sentiments i la voluntat del nen envers tot el que sigui bo, honest i virtuós, fent d'ell un home honrat i disposat a aprofitar totes les avinenteses per a la pràctica del bé.

Com haurem pogut observar en el transcurs dels articles d'aquesta Constitució, els infants en redactar-los com en discutir-los han pogut veure i comprovar per ells mateixos el que representa una comunitat basada amb la democràcia i la justícia enlairant així el sentiment ciutadà dins la intel·ligència infantil.

L'infant ha après quelcom per

la vida del demà? Fóra un absurd voler escatimar importància a aquesta nova filosofia escolar; jo crec, que si totes les escoles estessin basades en aquests ideals, l'home del demà esdevindria un perfecte ciutadà complidor dels seus deures i els seus drets.

Pagaments ordenats per l'Alcaldia en dates 10 i 17 de juny

Pere Figuerola, obres casa número 22 R. Robuster, 582'60 ptes.

Delegació d'Hisenda, despeses colònies escolars, 121'92.

Maria Rosich, neteja Museu Municipal, 24.

Despeses operacions de quintes, 59'25.

Varis obrers, jornals, 205. Idem idem, id., 135.

Miquel Randuà, liquidació obres dipòsit aigües, 249'72.

Brigada municipal: Servei ordinari, 1.120'50; de neteja pública, 916'40; neteja domiciliària, 883'80. Eventual, 280; servei extraordinari, 175.

Casa de T. Grau, 400'36.

Llibreria Nacional i Estrangera, 1.076'60.

Vídua de F. Parisi, 589.

Associació d'Iniciatives, 500.

P. Franquet, 14, S. Pi, 41'20. P. Padreny, 53.

Devolució dipòsit: Josep Fortuny Carreter, 50; Josep Monner i Josa, 40; Domènech Balcells Cailà, 50.

Srs. Hereus de F. de Miró, 450.

Sr. Cap de la Guàrdia Civil, 100.

Joan Sans i Corts, enginyer municipal, 100.

Delegació local del Consell de Treball, 500.

Subvencions a Institucions benèfiques, maig, 716'65.

Institut de Puericultura, maig, 333'33.

Propietaris locals escoles, maig,

215. Srs. professors, habitació particular, maig, 2.333'24.

Escola Treball, 500.

Subvencions a Institucions Culturals, maig, 2.516'64.

Electra Reusense: enllumenat, abril, 3.893'40; cambres frigorífiques, abril, 183'34; bombes elevadores, abril, 112'05.

Varis temporers, confecció cens obrer, 266.

Recaptador de Contribucions, 403'45; idem, 4.468'18.

Maria Rosich, neteja Museu municipal, 15'60.

J. Ventosa, 35; Vda. de F. Parisi, 150.

Jornals personal Cos de Bombers, maig, 889'50.

J. Ventosa, 10; E. Gil, 19.

Auto-Recanvis, 100.

Frederic Nadal, 19; Pere Fuster, 56.

Jornals: diversos obrers, 205; id. id. 135.

Subdelegat de Medicina, 150.

Fil d'Emili Duran, 166'20.

Brigada Municipal: Servei ordinari, 1.228; de neteja pública, 930'30; neteja domiciliària, 883'80. Eventual, 308; servei extraordinari, 173.

Butsams i Cia, 438'55.

Isidre Domènech i Estany, devolució dipòsit, 50.

Total pesetes, 31.230'52.

Els esports

Futbol

EL REUS - GRANOLLERS ES JUGARÀ DISSABTE

Degut a que el vinent diumenge, dia 25 del que som, es jugarà a Barcelona la final del Campionat d'Espanya entre el Madrid i el Bilbao, la Federació Catalana de Fútbol ha acordat que tots els partits oficials que tenien de celebrar-se el diumenge es juguin el dissabte, dia 24 (festivitat de Sant Joan).

i, per tant, el partit Reus Granollers, corresponent al torneig de promoció a primera categoria es jugarà dissabte vinent a l'Estadi del Reus Deportiu.

Escacs

III CAMPIONAT LOCAL

Grup B

Després d'acabada la primera volta, en la qual han quedat classificats per al primer i amb igualtat de punts tres Penyes, la segona que avui donem els resultats de la primera data, promet ésser molt interessant.

Resultats del dia 14 del corrent: Penya Vernet, 2-Penya Reus, 8. Reus Deportiu, 7-Nyic Nyic, 3. Descansà Foment.

Penya Reus davant Penya Bar Vernet, obté un magnífic resultat i passa de moment a ocupar el lloc de líder amb una partida d'avantatge sobre Foment.

El resultat sorpresa d'aquesta jornada fou la del Reus Deportiu-Nyic Nyic, que se l'adjudicà aquell per un score excellent. Amb aquest resultat, Nyic Nyic deix el lloc de líder, que junt amb Penya Reus i Foment ocupava.

La classificació actual és:

Penya Reus, 4 punts.

Foment, 3.

Nyic Nyic, 3.

Reus Deportiu, 2.

Penya Bar Vernet, 0.

Foment porta jugada una partida menys.

ALFIL-DAMA

***

El passat divendres, el potent conjunt de la Penya d'Escacs Bar Vernet, es desplaçà a Valls, per tal de jugar un match a 10 taulers amb el fort equip de la Penya Vallenc d'Escacs.

El resultat de 4 1/2 a 5 1/2 a favor de Valls, és la demostració més clara del renyidíssimes que foren totes les partides.

Per una data no molt llunyana esperem la visita de l'esmentat equip Vallenc.

REGISTRE CIVIL

del dia 21 de juny de 1933

NAIXEMENTS

Cap.

DEFUNCIONS

Maria Alsina Jaumà, 35 anys, Castellar, 32.

MATRIMONIS

Cap.

IMP. FOMENT

Joventut de Foment N. R.

Grans Revetlles de Sant Joan i Sant Pere

DIA 23

NIT, A LES 10 30

Escullit repertori de ballables : : Típic ball de la coca

DIA 28

NIT, A LES 10 30

BALL CONTINU

The Happy Jazz i The Merry Jazz